БЕЛАРУСКІ ШЛЯХ

АДРЭС: Рэдакцыі Ново-Сэрпухуская 29
Адміністрацыі Захароуская «Юбілейны Дом».

Рэдакцыя адчынена ад 1 до 2 гадз. пасьля поудня.
Адміністрацыя—зрана ад 10 да 2 гадз.
У вечары ад 5 да 7 гадз.

Рэдакцыя пакідае за сабой права папрауляць перасыланые рукапісы і карэспондэнцыі.

Цана асобн. нум. 15 К.

Надпіска: з дастаукай да дому у Мінску на 1 месяц 3 руб.,

Цана абвестак:
за верш пэтыту на 1-й стран 1 руб.
на апошняй –50 к п

Штодзенная грамадзка-палітычная газэта.

№ 98. Менск. Середа 21 жніўня 1918 г. Год I

Менск 21/VIII.

—

Беларуская Рада—прадстауніца Беларусі.

Ідэя дзяржаунасьці.

Дабівацца дзержаунасьці гэта адна работа, а правадзіць яе у жыцце і вясьці самую дзяржаўную машыну ужо саусім другое. Беларуская Рада, састауленная усебеларускім конгрэсам, лічыцца як бы Устаноучым Сходам у справе зацьвярджэння дзержаунасьці беларускай. Сваю задачу Рада зрабіла.

Яна павінна цяпер выдаць выбарны закон для поунаго нормальнаго прэдстауніцтва Беларусі. Другая сэсія Рады павінна мець ужо паслоу ад усіх дзержауна-атказных элемэнтоу і груп края.

Аутаномія Беларусі.

Цэнтральная і глауная часьць Беларусі, находзячаяся у акупацыі арганізуецца, яно фактычна маець ужо аутаномію. Кожная окупацыя гэта цяжкар, але для нас беларусоу есьць у гэтым і пэуная карысьць. Гэрманцы добрыя арганізатары, разам з усімі жывымі сіламі народа у зімы закончыцца арганізацыя нашаго аутаномнаго устройства. Суд мы ужо маем ад міравога да касацыйнаго трыбунала (Сената). Арганізована паліцыя, самаупрауления, цэркві арганізуецца нанова школа, почта, унівэрсітэт і пр. Калі усе гэта скончыцца, то ужо выясніцца фізіономія аутаноміі і яе агульны бюджэт. Можа быць мы выперэдзім у добрым устройстве грамадзянскім многія правінцыі быушай Імпэрыі. Там ідзець покуль што ні створэнне, але анархія.

Дзяржауны механізм.

Рэвалюцыя і вайна бурылі у нас усе формы грамадзянскаго жыцця. Окупацыйныя улады с мейсцовымі краевымі прэдстаунікамі вядуць, досыць цяжкую працу, наладжывання такого сякого механізма аутаномічнаго. Калі гэты часовы механізм будзе нарыхтованы, то тагды яго ужо можна палепшаць па заходня-эурапейскім лепшым спосабам. Тагды трэба будзе да гэтаго прыцягнуць нормальнае прэдстауніцтво зямлі і народа. Дзержауная сыстэма павінна адпавядаць бытавым, нацыянальна-беларускім, краевым інтарэсам і гістарычным традыцыям.

Выбарнае права.

Расійская рэвалюцыя зрабіла гігантскія соцыяльныя і політычныя эксперыменты, для усяго сьвету гэта маець наўковае значэнне. Многа палітычных і соцыяльных ідэй і праграм былі прыложаны да жыцця у поуным аб'еме, «аб чым ні сьнілі нават міровыя прарокі, мудрэцы і утопісты. Рэзультатам было поунае банкруцтва дзесятка пекных утопій, каторыя лопнулі, як зілючы на сонцэ мыльны пузыр. Некалі, мусі быць, цэлыя пакаления вучоных будуць разбіраць с цікавасьцю расійскую рэвалюцыю і будуць напісаны цэлыя бібліатэкі аб гэтым.

Агульнае выбарнае права у Расіі дало «Устаноучы Сойм» у Пецярбурзі. Хаця ен быу і разагнаны большэвікамі, але усе разглядзелі, што гэта было нешто аморфнае, масовое і без дзержаунай выкрыйліставазанасьці і ідэі. Разагнаны Уст. Сойм. ні аставіу за сабой ніякаго сьледа у паветры. У нас, у гэты перыод, калі массы ніарганізаваны у дзержауна-атказныя парціі, патрэбы іх палітычныя, нацыянальныя і соцыяльныя ніафармленны у праграммы, калі усе прэд'яуляюць толькі трэбавання, а абавязкі да дзержавы і грамадзянства нівыкрастылізіраваліся у агульна народнай масе, прынцып агульнаго выбарнаго права дасьць многа да задумывання.

Патрэбна такое выбарнае права, большасьць была дэмократычным творчым элемэнтам, і каб былі прэдстаулены усе группы і слоі Беларусі дзержауна адказныя.

А. Уласоу.

—

Аб беларусах у Маскве.

—

У нядзелю, 14 ліпня, у памешканні Пэдагогічнаго Інстытуту, імені Шэлапуціна адбылося першае публічнае пасядзэнне Беларускаго Навуковаго Згромаджэння, на каторым было больш за 100 асобаў.

У уступіцельным слові проф. Пігэта акрэсаваў задання згромаджэння (Бѣлорусскаго Научнаго Общества): падняцце культурна-нацыянальнай сьвядомасьці беларусаў, згромаджэнне найбольш шырокіх копаў беларускаго грамадзянства да культурнаго будоўніцтва края і аб'еднанне у адну сямью падзеляных цяпер вялікарусаў, маларусаў і беларусаў.

Згромаджэнне віталі ад Беларускаго Юрыдычнаго Таварыства, ад Маскоўскай Народнай Грамады і іншых арганізацыяў. Былі прачытаны даклады пр. Любаўскім і прыв.-доц. Урсыновічам. Па прыкладу чыталіся творы беларускіх пісьменнікаў і паэтаў.

—

27 ліпня на пасядзэнні расійскай дзержаўнай камісіі па народнай асьвеце разглядалося пытанне аб захаванні і уфункцыяванні школаў у акупірованых мейсцовасьцях.

Пасьля дакладу М. Н. Пакроўскаго, які паведаміў, што крэдыты на школы ёсьць, але іх ні можна перасылаць дзеля дэкрэту, які забараняе вывазіць у акупованыя мейсцы больш як 500 рб., і дакладу кіраўніка беларускаго комісарыяту, аб палітычных і школьных стасунках у акупаванай немцамі Беларусі, ухвалена рэзалюцыя, подлуг якой крэдыты павінны быть выдадзены, але разам с тым павінны быць устаноўлены правідловы пагляд і арганізаваны інстытут інструктараў для беларускіх школаў.

—

Агульныя вестКі.

—

Конфэрэнцыя у Вэрсалі. На тым тыдні будзе склікана у Вэрсалі конфэрэнцыя дзержаў згоды, каторая будзе займацца важнымі зьвязаннымі з прыгатаваннямі да зімы справамі і гаспадарскімі справамі у адносінах да нейтральных дзержаў. «Humanite» ставіць гэта у зьвязак з вялікімі прыгатаваннямі да зімовой кампаніі.

Камісія французскай соцыялістычной парціі, як піша «Humanite» пастанавіла пасылаць сваіх паслоў на конфэрэнцыю соцыялістаў дзержаў згоды, пад варункам, каб конфэрэнцыя адбывалася у Парыжу і каб на ей былі усе рабочыя і соцыялісты, так сама большэвікі, офіцыяльныя італьянскія соцыялісты і соцыялісты Амэрыкі.

«Wiln. Z».

Будучына Польшчы. Па вядомосцям з Бэрліна, граф Адам Ронікэр, берлінскі дэлегат Польшчы, павядаміў прэдстаўнікоў прэсы, што развіцце польскаго пытання, як можно вывясьці з конфэрэнцыі у Глаўнай кватэры, прыняло вельмі прыхільны зварот. Праграма, каторую мы прэдставілі у Глаўную кватэру, будзе прыната да правядзення у жыцце. Будуць ішчэ вясьціся перэгаворы, але ужо па другім меней грунтоўным справам.

«Wilu. Z.»

Архангельск. «Palitiken» піша: с аэропланаў кідалі англічане лісткі, гдзе пісалі, што яны ваюють толькі с немцамі, а самі абстрэлівалі горад с кулемётаў. Пасьля заняцця горада былі зроблены арэшты і растрэлы большэвікоў.

«Правда» ад 15, 8 аб'яўляець у адным артыкуле, што заняцце Області Белаго мора для ачышчэння Урала, Волгі і Сыбіры ад Англічан ні маець ніякаго значэння.

Ліквідацыя англійскай высадкі ёсьць справа дня.

«Times» піша, што ангельцы высадзіліся у 7 пунктах, але нівялікімі сілами; адна часьць займаець чугунку да Комі, другая часьць займаець жалезную дар. ад Архангельска да Валагды, трэцяя група на Двіне. Другія атрады высадзіліся у Владывастоку, каб заняць Сыбір.

Казань. Ужо колькі дней занятая большэвікамі, знаходзіцца пад агнём артылерыі чэхославакоў.

Пажарамі знішчаны цэлыя кварталы.

Большая часьць Самарской губ., паветы Новоузенск і Ніколаевск у руках большэвікоў. Народ стаіць на старане рэвалюцыі.

Багатыя мужыкі хаваюцца. Рабочыя узбраяюцца і гатовяцца ставіць палкі на фронт.

У Пецярбурзе арэштованы в. князь Дмітры Паўловіч, забіўшы Распуціна. Ен кандыдат контр-рэвалюцыянэроў на цара і служыў некалі у англійскім войску у Пэрсіі ахвіцэрам.

Разрыв амэрыкі с большэвікамі. Дыпляматычныя адносіны Амэрыкі з большэвікамі перарваны.

«Wilc. Z.»

—

МАЛЕНЬКІ ФЭЛЬЕТОН.

—

Чыноунік і дзеяч.

I днём з агнём шукаем,—
Праўдзівы дзе дзеяч?.
У працы грамадзянскай
Чыноўнікаў хоць плач!
Бліщчаць дэпартамэнты
I тытулы грымяць,
А працы наш чыноўнік
Ні хоча ведаць-знаць.
Як сыр той у сьметане,
Жыве ён без бяды.
Двадцатае падходзіць.—
Валяй жа хоць куды!
Паперы ён кідае,
З грашмі у карчму ідзе:
Хай гіне грамадзянство!
Хай пляшэчка жыве!
У смокінгу ангельскім
Ен любіць пыкаваць,
А што датыча працы —
На гэта «наплеваць».

—

Без шыку і без блеску,
Без жадных ўласных мэт
Дзеяч запрапаваны
Глядзіць на Божы сьвет.
Без картачкі візытнай
С тытулам ліхім
Працуе днём і ноччу
У карысьць людзям другім.
Ні хоча ён карьеры,
Заўсёды у цяні.
Аб пэнсіі вялікай
Ні думае ані.
Скажу у сім адкрыта,
Ні плюшчучы вачоў,—
Чыноўнікаў скасуем,
Нам дайце дзеячоў!

Я—р.

Беларускі Народны Тэатр.

«Кветка папараці», фантастычны абразок у 1-м акце паводлуг паэм: Я. Купалы і К. Буйло.

«Мядзьведзь», камэдыя А. Чэхова. Пастаўлено 18-го жніўня у «Беларускай Хаце» пад Кірункам А. Алехновіча.

«Кветка папараці», інсцэнізавана п. С. Корф і п. Алехновічам досіць густоўна.

С прыездам у Менск п. Алехновіча, Беларускі тэатр наогул абагаціўся німалым укладам фантастычных, вельмі паэтычных твораў (як «Бутрым Няміра», «Базылішк», «У вёсцы», «Кветка папараці» і др.).

Па праўдзі, жанр і гумарыстыка беларускаго селяніна пьяніцы досіць ужо прыеліся, ды залішне грубы гумор на сцэні пераконываў публіку, што у беларускім тэатры можна добра пасьмеяцца над грубасьцю беларускаго народу...

І вось п. Алехновіч трапна пачаў папраўляць гэтыя абмылкі, паказываючы лірыку беларускай душы у сцэнізацыі народных казак. «Кветка папараці» — гэта лятуценнімары беларускаго народу аб лепшай долі—будучыне... А поўначы. у таёмным гушчары блукае беларускі дзяцюк, шукаючы па Купалле зацьвіўшую кветку папараці. Дух пушчы палохае яго, што ён тут згіне—прападзе атуляны цемраю паўночнай. Сымболіку гэту трэба зразумець у тым кшталту, што ворагі беларускаго адраджэння як-мага стараюцца напалохаць беларуса шукацеля лепшай долі, кажучы яму, што з гэтых старанняў нічога ні выйдзе. Дзяцюк засыпае, а русалкі, кружучыся вакол яго, апаведаюць—пьяюць яму аб будучым лёсу. Потым дзяцюк прасыпаецца і бяжыць з імпэтам заварожаны, ніпрытомны на зацьвіўшую, як сонцо, чароўную кветку папараці. Ен гарыць натхэненны, ён увесь парываецца да кветкі са славамі: «Дзе ты, кветка мая? дзе ты, доля мая? дзе ты, сонцо маё?!»

На адзін міг блісну́ў яму промень шчасьця. Гэткім моцным акордам чары беларускай пушчы у купальской ночы канчаюцца. П. Алеховіч у ролі духа пушчы граў надзвычайна добра: дух быў і таёмны і грозны і заваражываючы.

П. Родкевічанка у ролі хлапца комна паказала свае сцэнічныя задаткі. Як пэрлы сыпаліся з яе вуснаў безпадобна добра акцэнтаваныя беларускія словы, казаныя з вялікім пачуцьцем. Дыкцыя шыкарная.

Русалкі вышлі нічога сабе. Адно-ні хапало ім добраго балету і мелёдый да казанных ім пры такой абставе пекных рытмічных вершаў. Наагул у добрым тэатры, дзе сцэна тэхнічна добра абсталёвана з належачымі дэкарацыямі і сьветавымі эфэктамі «Кветка папараці» сваей пекнатой напраўдзе заваражыла б публіку.

Тым болей хвалім энэргію п. Алехновіча, каторы і пры такіх кепскіх тэхнічных варунках, як у «Беларускай Хаці», патрапіў наставіць гэту рэч. На жаль на гэты раз, апрача сьвядомых беларусаў толькі нівялікая часьць публікі зразумела гэту рэч—да гэтаго трэба быць знаёмым з беларускай міталёгіяй.

«Мядзьведзь» быў сыграны вельмі жыва. П. Янэўская у ролі Паповой і мімікай і псыхалагічнай арыэнтацыяй перэканала усіх у сваім бязпрэчным сцэнічным таланці. На сцэні трымалася вельмі свабодна, ні глядзючы на тое, што усяго другі раз выступае. Артысткай толькі ні зусім добра ішчэ усвоена беларуская мова. Пан Алехновіч у ролі Смірнева і п. Санковіч у ролі слугі гралі як лепей ні трэба. Ніпрарыўны хохат стаяў у салі. Часам толькі псаваў ўражэнне залішне «громкі шэпт» суфлёра.

Павінен я напомніць адміністрацыі «Бел. Хаты», каб яна пільней глядзела за выпаўненнем тэхнічных сваіх абавязкаў, каб публіка занімала мейсцы паводлуг купленых білетаў і ні таўкалася-б залішне у першых радах і каб электрыцтво было спушчано у салі ішчэ перад падняцьцем заслоны.

З. Бядуля.

МЕНСКАЕ ЖЫЦЦЕ.

Зьменьшэнне штатаў у месьскай управе, амаль прыастаноуленае, часьцічна будзе прадаужацца у залежнасьці ад хода спрау.

Аб забрукаванні вуліц нямецкімі уласьцямі прысланы меськай управе доугі пералік вуліц, на што паводлуг падрахункаў будоуніцкаго аддзелу патрабуецца да 600,000 руб., тады як свабодных грошай на гэту справу есьць усяго толькі каля 20,000 руб.

Рэмонт і брукаванне па гэтаму спіску пачаты часьцічна —па Сьлепянскай, Шпітальнай і др. вуліц.

У земстві. Губ. земскім камітэтам ящчэ мінуушай вясной быу камандзіраваны у рэчыцкі склад нейкі Семінскі дзеля аканчацельнай ліквідацыі астаушагося мення (да 20,000 р.) і с тых часоу аб служэбнай камандзіроуцы Семінскаго ні слуху ні духу.

У радзе даверанных, устаноуленай пры акружным судзе у хуткім часе, старшынею назначаны І. Віткевіч.

У Бежэнскай Камісіі пры Бел. Радзе справа з рэвакуацыяй усе болей і болей наладжываецца. Пачала сваю працу камісія на ст. Орша таварная па перэадпрауцы масы асеушых там уцекачоу. У Стауропалі па справах рэвакуацыі ад пауначного Кауказа назначаны п. Ваньковіч

Гастролі. У суботу, 24-го і у нядзелю 25 жніуня, дырэктар «Бел. Нар. Тэатру» п. Алехновіч са сваей труппай ставіць 2 спэктаклі у Барысаве.

Одпуск прадуктау па бонах за другую палову ліпня,—на кожную порцыю $1^1/_2$ ф. цукру, 1 ф. солі і 2 пудэлкі сернічак —мае пачацца у пятніцу.

У дэмократычнай сталоуцы ст. Менск Л. Р. ж. д. плата за сьвяточныя абеды (с трох страу) павялічана да 1 р 75 к.

Вольна-пажарнае Т-во 6-го жніуня адсьвяткавало 42-ю гадаушчыну свайго істнавання. У памешканні таварыства быу адслужаны молебен і разданы награды.

У акружным судзе учора адчынілася сэсыя з учасьцем прысяжных заседацеляу дзеля разбору 22 угалоуных спрау. Сэсія адбудзецца па 22-е жніуня.

С прычын фальшывых вядомосьцей у аднэй Менскай газэце пастаноулено.

Каб забезпечыць г. Менск электрыцтвам на будучыну, нямецкая улада перэрабляець электрычную станцыю, прыймаючы пад увагу ніхват нефці для дэзілей на паравую; прывезены у Менск локомобілі з усімі часьцямі. Пераробка так пасуналася, што гэтымі днямі ужо пойдуць у ход локомобілі. Пераменай дэзілей на паравыя агранічэння хода станцыі і перэрывы ні будуць мець мейсца.

У астатнія дні зауважэна прэдстаунікамі станцыі, многія пакражы сілы, увазімай без контролера; проціу гэтых злодзеяу будуць прыняты меры.

Паліцэйскае распараджэнне аб заяуцы.

§ 1 (Заяука).

Кожная асоба, прыбываючая у Менск, павінна прэдставіць домауласьніку (яго замясьціцелю альбо упрауляючаму), у доме якога яна мае жыць, зараз жа пасьля свайго прыезду паспорт. (Лігітымэцыю або уласныя дакументы).

Пры перамены кватэры павінна кожная асоба, пражываючая у месьці Менску, аб астауленне старой і а пераходзе на новую заявіць старому або новаму гаспадару і павядоміць ім вуліцу, дом і № старой і новой кватэры.

Пры гэтым трэба даць паспорт або таму падобныя дакументы. Калі ні перэбярэцця у другую кватэру у працяг 3-х дзен, то аб гэтым трэба зараз-жа павядоміць гаспадару або яго замясьціцелю. Калі пераход у новую кватэру будзе пазьней, то патрэбна новая заяука.

Домауласьнік, або яго замясьціцель павінен зробленую у яго заяуку занясьці у сваю домавую кнігу і заявіць у працяг 12 гадзін аб гэтым у належачы паліцэйскі вучастак. Заяука павінна быць выпоунена на явачным лісьце, усе графы якога павінны быць выпаунены.

У гасьцініцах, трактырах, заезжых дварах, мебліраваных пакоях і др. трэба запоуніць заявачныя лісты зараз-жа пасьля таго, як азначаная асоба прыехала з другога мейсца і заняла кватэру. У другіх выпадках, калі азначаная асоба жыве у памешканні болей 12 гадзін. Асобы, жывучыя меней 12 гадзін будуць унесены у кнігу для прыезжаючых, якую што дня ад 10 гадзіны раніцы трэба занесьці у вучастак міліцыі.

Ва усіх пакоях гасьцініцы і др. гаспадар павінен вывесіць такую абвестку:

«Усе асобы, прыбываючыя з другіх мейсц, павінны апрача таго у працяг 24 газд. самі явіцца у аддзел паведамлення Захароуская 87, і пасьля таго самі паказаць у належачы вучастак міліцыі свае уласныя дакументы і др. паперы для заяукі».

§ 3 (Выяука).

Усякі выезжаючы з Менску або пераманіушы памешканне унутры м. Менску павінен заявіць аб гэтым у домауласьніка або замясьціцеля на явачным лісьце або у домавай кнізе. Пры тым усе графы павінны быць запоунены і апрача таго трэба паказаць мэту паездкі або новую кватэру.

Домауласьнік павінен у працяг 24 гадз. пасьля выяукі заявіць аб гэтым у належачы вучастак міліцыі.

§ 3.

Усе весткі павінны быць напісаны правільна чыста і чотка глаунае прозвішчы і імены.

Жоны і дзеці, жывучыя у сваіх мужоу і бацькоу, могуць быць занесены на тым жэ лісьце.

§ 4.

Нівыпауненне гэтаго загаду домауласьнікамі або іх замесьціцелямі, уласьнікамі пакояу і другімі асобамі будуць караацца грашавым штрафам, або жа будуць асуджаны згодна § 266 і г. д. новай рускай кнігі аб карах.

Менск, 14 жніуня 1918 г.

Камэндант.

Афіцыяльнае павядамленне нямецкаго вярхоунаго камандавання за 19 жніуня. 1918 року.

Заходні тэатр вайны.

Група арміяу Кронпрынца Рупрэхта.

Паўднёва-заходней Баёель пасьля моцнаго агня пачаліся атакі ангельцаў між Меторн і Мэры. Яны былі адбіты нашымі перэдавымі лініямі. На абодвух бакох р. Ліс ажыўлёная разведачная дзеяльнасьць. У стычках мейсцоваго характэру паўночней Анкр мы скрапулі нашыя лініі і захапілі палонных.

Група арміі Бэна.

Між рэкамі Анкр і Уазай раніцой упартая агнёвая бітва. Ворагам ні адзін раз пачаты сільныя часцічныя атакі. Паўднёвей Соммы атака аўстралійскаго войску но Эрлевіль ні мела усьпеха. Паўночна-захадней Руа уласнае на падзенне мела добры усьпех. Французкія атакі па абодвух бакам шоссэ Амієн-Руа адбіты усюды, часьца у контр-атаках. Некалькі танкоў было разьбіта, некалькі было выбіта са строю нашай пяхотай пры цомачы ручных гранат. Так сама ні мелі усьпеха паўторныя варожыя атакі паўднёвей Аўры. Вораг урваўся у захадную часьць Беврэнь; наша вайсковая часьць, якая білася там, адцягнулася на усходнюю часьць вёскі. Поўночна-заходней Ласінні мы адбілі варожыя часьцічныя атакі і часто паўтараючыяся напады. Далейшыя спробы атак былі адкінуты нашым агнём.

Паміж Уазай і Энай наполудні моцная артылерыйская бітва. Каля вечара пасьля вельмі сільнай артылерыйскай падгатоўкі вораг атакаваў нас паміж Карленоп і паўднёвей усходней Нуврона. Войскі нашых перэдавых ліній адбівалі у упартых бітвах, прадаўжаючыхся некалькі гадзін, варожыя атакі, якія былі разбіты усюды перад нашымі баявымі лініямі.

Група арміяу Гэрманскаго Кронпрынца.

У р. Вэль па абодвух бакох Брэна пры узмацаваўшыйся агнёвай бітве нівялікія пяхотныя стычкі.

Першы Генэрал-кватэрмэйстар **Людэндорф.**

Весткі с краю

В. Карпілоука. Віл. пав. Віленскай губ.

Ні было б чаго наракаць [...] аколіцах нашай вёскі насяг[...] летні ураджай, каб Бог н[...] слаў добрае надвор'я для збор[...]

Ні глядзя на нісаўсім сп[...]гадную вясну хлябы зарад[...]ліся добрыя, але дажджы п[...]чаўшыся ад Петра усяму ш[...]ісяць. Жыта ужо зжалі, а [...]вазіць нельга, бо ні удаец[...] высушыць. Аўсы і ячмені [...] добрыя. Грэчка удалася го[...] —заціснуло туманамі. Бу[...]баю пахваліцца нельга, бо п[...]чынае гнісьці ад ніустанн[...] дажджоў. Сады выглядаю[...] нівесяло—вясеннія вымаро[...] зглумілі увесь цьвет.

Усе-ж людзі у нас духу [...]трацяць, а стараюцца выкар[...]стаць кожны лепшы дзян[...] для работы.

Трэба сказаць, аднак, п[...] і цы найлепшым зборы, [...]лікіх лішкаў у нас ні а[...]жэцца. Рэч у тым, што вясе[...]нія засевы былі нісаўсім н[...]нымі, а цяпер кожны г[...]падар, з вясковых і на д[...]рох гатуець засевы у т[...] большыя проці вясенніх.

Сваяк[...]

Рэдактар **А. Прушынскі.**

Выдавецтво **«Т-во Заранка.»**

Друкарня Я. А. Грынблята.